

Likabehandlingsplan

Reviderad 2010-11-23

Prolympias vision

På Prolympia tar all verksamhet sin utgångspunkt i att individens välmående och väl fungerande grupper utgör grunden för en positiv och stimulerande inlärningsmiljö. Vi strävar efter att verksamheten skall genomsyras av ömsesidig respekt och omtanke. Det förebyggande arbetet, bland annat i form av livskunskapen, skall därför prioriteras och vara kontinuerligt. All personal på skolan har en skyldighet att agera på ett sådant sätt att planen följs. Prolympia bygger sin verksamhet på de fyra hörnstenarna: trygghet, kunskap, idrott och hälsa.

Innehållsförteckning

1. Likabehandlingsplanen i våra styrdokument	s.4
2. Begrepp	s.5
3. Kartläggning och nulägesanalys	s.6
4. Mål utifrån skolans nulägesanalys	s. 7
5. Handlingsplan för de sju diskrimineringsgrunderna	s.7
6. Främjande och förebyggande arbete	s.9
7. Förankring och tillgänglighet	s.12
8. Uppföljning och utvärdering	s.12
9. Revidering	s.12
10. Åtgärder och dokumentation	s.13
Bilaga 1 elevenkät	s.17
Bilaga 2 kompletterande enkät	s.19

1. Likabehandlingsplanen i våra styrdokument

Från 1 april 2006 trädde lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling i kraft i Sveriges alla skolformer (SFS 2006:67). Den nya lagens syfte är att förtydliga skolans ansvar när det gäller att garantera alla barns och elevers trygghet i skolan. Den ska motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder i de verksamheter som regleras av skollagen.

Från 1 januari 2009 började den nya diskrimineringslagen att gälla där det bl.a. tillkommit två diskrimineringsgrunder som är gällande ålder och könsidentitet eller könsuttryck. Därutöver ska lagen förhindra och förebygga annan kränkande behandling som inte direkt kan hänföras till dessa diskrimineringsgrunder som exempelvis mobbning. Skadestånd kan utdömas om inte förskolan/skolan kan påvisa att den fullgjort sitt uppdrag.

Rektor har det yttersta ansvaret för arbetet mot alla former av kränkande behandling och ska därmed i många olika sammanhang tydliggöra skolans policy och likabehandlingsplan och följa upp och utvärdera insatserna.

2. Begrepp

I likabehandlingsplanen kommer du att möta flera olika begrepp som här nedan förklaras.

Likabehandling

En grundläggande mänsklig rättighet att alla människor ska behandlas lika. Alla elever i skolan ska ha samma rättigheter.

Mobbning

En upprepad negativ handling då någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag genom verbal, fysisk eller gestartad karaktär.

Direkt diskriminering

En elev missgynnas och det har en direkt koppling till exempelvis elevens kön.

Indirekt diskriminering

Alla elever behandlas till synes lika. T.ex. skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder eller sexuell läggning.

Kränkande behandling

Ett uppträdande som kränker en elevs värdighet. Kränkningar kan vara

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (sms, mms, fotografier, msn, skrivna meddelanden och olika communities)

Kränkande behandling kan delas in i

- trakasserier
- annan kränkande behandling

Trakasserier

är kränkande behandling som har samband med

- kön
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionshinder
- sexuell läggning
- ålder
- könsidentitet och könsuttryck

Annan kränkande behandling

är uppträdande som - utan att vara trakasserier – kränker en elevs värdighet.

3. Kartläggning och nulägesanalys

På Prolympia i Jönköping går ca 600 elever i åren F-9. Skolan består av flera skolbyggnader och skolgårdar. Skolan har två matsalar i olika byggnader där eleverna äter.

Underlaget för nulägesanalysen består av en enkät som elever på F-9 svarat på.

I vår enkätundersökning har vi använt oss av rubrikerna *Trygghet*, *Språkbruk*, *Nätet/telefon*, *Fysiskt* och *Relation mellan lärare och elev*.

Trygghet

Majoriteten av eleverna på Prolympia trivs och är trygga, dock finns det några undantag. De platser som eleverna främst anser är otrygga är omklädningsrum och toaletter. Omklädningsrummen är inte låsbara och toaletterna går att låsa upp utifrån. Även korridorerna upplevs som otrygga.

Språkbruk

Eleverna uppger att elaka ord är ganska vanligt. Främst är det svordomar och könsord som förekommer.

Nätet/telefon

En stor majoritet svarar att obehagliga mejl och sms aldrig förekommer.

Fysiskt

På F-5 har en majoritet svarat att knuffar, slagsmål och sparkar är ovanligt. På 6-9 svarar majoriteten att det aldrig förekommer. Skojbråk och knuffar leder dock ibland till slagsmål och skadegörelse.

Relationen mellan lärare och elever

En stor majoritet har svarat att lärarna bemöter eleverna bra.

Förbättringsområden på F-5 är att de vuxna skall hälsa på alla elever, att en vuxen finns i närheten av toaletterna samt att vuxna skall synas mer vid kinagungan och vid entrén.

På 6-9 vill eleverna ha fler rastvärdar, både inne och ute, lås på dörrarna och färre lärarbyten.

4. Mål utifrån skolans nulägesanalys

Skolan ökar vuxennärvaron på raster och gör sedan en utvärdering gällande ökningen.

Toaletterna skall bli svårare att öppna utifrån.

5. Handlingsplan för de sju diskrimineringsgrunderna

På Prolympia tar all verksamhet sin utgångspunkt i tanken på att individens välmående är den främsta förutsättningen för en positiv utveckling, såväl socialt som kunskapsmässigt. Varje elev har rätt att känna sig trygg på skolan. Skolan har en mycket betydelsefull roll när det gäller att se hela eleven, att kunna stötta och hjälpa eleven att ta vara på sina resurser. I den nu gällande läroplanen framgår det tydligt att ett av skolans viktigaste uppdrag är att stimulera eleverna till att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar. Skolan skall också sträva efter att eleverna utvecklar sin förmåga att respektera andra människors egenvärde samt tar avstånd ifrån förtryck och kränkande behandling.

Kön

Skolan ska förebygga och förhindra könsdiskriminering, trakasserier som har samband med kön samt sexuella trakasserier av elever.

Som en del av arbetet kring ovanstående diskrimineringsgrund kommer Prolympia att:

På F-5 märka fem livskunskapslektioner i ämnet.

Under tema arbetsliv i år 8 bjuda in personer med yrken som bryter med traditionella könsrollsmönster.

Etnisk tillhörighet

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av etnisk tillhörighet.

Som en del av arbetet kring ovanstående diskrimineringsgrund kommer Prolympia att:

Genomföra olika aktiviteter under FN-dagen.

Funktionshinder

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av funktionshinder.

Som en del av arbetet kring ovanstående diskrimineringsgrund kommer Prolympia att:

Bjuda in lämplig föreläsare i ämnet.

Att under en veckas tid (ordinarie idrottslektioner) låta samtliga elever på skolan pröva på handikappidrott.

Religion eller annan trosuppfattning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av religion eller annan trosuppfattning.

Som en del av arbetet kring ovanstående diskrimineringsgrund kommer Prolympia att:

Vid studier av olika religioner och religiösa uttryck genomföra lämpliga studiebesök, förslagsvis i moskén, hindutemplet och svenska kyrkan.

Sexuell läggning

Skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet.

Som en del av arbetet kring ovanstående diskrimineringsgrund kommer Prolympia att:

På F-5 genomföra samtal med utgångspunkt i elevernas frågor.

I år 8 bjuda in representanter från RFSL.

Ålder

Elever får inte diskrimineras eller trakasseras i skolan på grund av ålder.

Som en del av arbetet kring ovanstående diskrimineringsgrund kommer Prolympia att:

Bedriva fadderverksamhet minst en dag per termin i årskurserna F-5.

Bedriva fadderskap mellan årsråd 6 och 8 samt år 7 och 9.

Ge elever i årskurs 8 möjlighet att genomföra exempelvis läsgrupper eller livskunskapsövningar på F-5.

Könsöverskridande identitet eller uttryck

Detta är den sjunde diskrimineringsgrunden. Vi gör i dagsläget ingen plan för denna grund.

6. Främjande och förebyggande arbete

På Prolympia pågår ett ständigt arbete med att förebygga diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. I det främjande arbetet är det viktigt att arbeta så att det skapas delaktighet, inflytande, trygghet, respekt och få fram en vilja hos elever och personal att ta ansvar. Här nedan är mer konkret hur vi arbetar främjande och förebyggande på Prolympia och vem som har ansvar för vad. För att göra detta ska eleverna arbeta med likabehandlingsplanen minst en gång per termin. Synpunkter som kommer fram lämnas till skolledningen. Det är också skolledningen som är ytterst ansvarig att likabehandlingsplanen förankras i verksamheten och ser till att den följs upp

Skolledningen

	Innehåll
Likabehandling	Skolledningen är ytterst ansvarig för arbetet kring likabehandlingen och ska därmed i olika sammanhang tydliggöra skolans arbete kring det.
Förebyggande arbete	Skolledningen ska följa upp och utvärdera skolans förebyggande arbete kring likabehandling.
Likabehandlingsplanen	Skolledningen är ytterst ansvarig att likabehandlingsplanen förankras i verksamheten och se till att den följs upp.
Fortbildning	Skolledningen ska se till att personalen har den kunskapen som behövs för att främja likabehandling.
Skolmiljön	Skolledningen ska göra skolmiljön tillgänglig för elever med funktionshinder – det gäller både den fysiska och studiesociala miljön.

Elevhälsoteam	Skolan har två elevhälsoteam där rektor, bitr.rektor, skolsköterska, skolkurator, spec.pedagog, speclärare och syv ingår. Möte sker en gång per vecka.
---------------	--

Mentorer/lärare

Aktivitet	Innehåll
Enskilda samtal	Vid behov har lärare/mentor enskilda samtal med eleven.
Ge flickor och pojkar lika mycket tid	Det är viktigt att både flickor och pojkar får lika mycket tid i klassrummet, detta kan genomföras genom bl.a. talrundor och talutrymme.
Ordningsregler	Ska sitta uppe i klassrummet och ska diskuteras kontinuerligt.
Skolmiljö och undervisning	Läraren lägger upp undervisningen i gruppen så att alla elevers behov kan mötas.
Klassråd	Klassråd hålls en gång per vecka.
Omröstning	När omröstning sker ska detta ske anonymt, mest lämpligt genom skriftlig omröstning.
Gruppindelning	Lärare ska undvika att låta eleverna själva välja vilken grupp eller vilket lag de ska vara i.
Utpeka elev	Lärare ska aldrig peka ut en elev i klassrummet som gör att denne frivilligt eller ofrivilligt sanktioneras till trakasserier.
Omklädningsrum	Särskild uppmärksamhet ska riktas mot förhållandena i omklädningsrum och duschrum i samband med lektion i idrott och hälsa. Så långt det är möjligt ska en vuxen vara med eleverna, framförallt i de yngre åren.
Skolresor och skolutflykter	När utflykter planeras ska detta ske så att alla elever ska kunna följa med.
Trivselenkät	Ska fyllas i två gånger per år och lämnas till skolledningen.
Likabehandlingsplanen	Eleverna ska arbeta med likabehandlingsplanen minst en gång per termin. Synpunkter som kommer fram lämnas till skolledningen.
Frånvaro	Som mentor är det viktigt att hålla uppsikt på om någon elev har hög frånvaro då detta kan vara tecken på att eleven är utsatt för kränkande behandling.
Språkbruk	All personal på skolan skall aktivt sträva efter nolltolerans vad gäller kränkande språkbruk.

Arbetslagen

Aktivitet	Innehåll
Elevvård	På varje arbetslagsmöte varje vecka ska elevvård finnas med. Här ska frågorna om trivsel, likabehandling, trakasseri eller annan kränkande behandling tas upp till diskussion.

Likabehandlingsplanen	Varje arbetslag måste varje år gå igenom likabehandlingsplanen så att den är aktuell för alla.
Ordningsregler	De ska finnas uppsatta i arbetsrummen och ska diskuteras kontinuerligt i arbetslagen.
Livskunskap	Alla mentorer ska aktivt arbeta med livskunskap i klasserna. År F-9 ska arbeta med materialet Livsviktigt författat av Birgitta Kimber. Detta arbete syftar till att stärka den sociala och emotionella utvecklingen hos eleverna.
Vuxennärvaro	På F-5 finns det alltid minst två lärare ute på rasten. På 6-9 finns det en personal i uppehållsrummet vid lunchtid. På eftermiddagen finns en personal närvarande vid skolcaféet (är i uppehållsrummet). Det finns även här rastvärdar som arbetar för att uppmärksamma alla tendenser till konflikter eller kränkningar.
Matsal- mattider	Mattiderna är utspridda mellan 10.45 – 12.30 för att minska antalet elever i matsalen. Vid lunchen finns det en lärare som äter med varje klass.

Du som är anställd på Prolympia

Aktivitet	Innehåll
Ingripa	Om du ser något som strider mot vår likabehandlingsplan måste du ingripa resolut i situationen.
Anmälningsplikt	När en elev far illa på något sätt är du skyldig att anmäla det till socialtjänsten enligt Socialtjänstlagen 14 kap. §1
Information till vårdnadshavare	Du skall skyndsamt informera vårdnadshavare till barn och elever som är inblandade i trakasserier och annan kränkande behandling.
Likabehandlingsplanen	Det är din uppgift som anställd på Prolympia att vara väl förtrogen med likabehandlingsplanen och arbeta därefter.

Övergripande

Aktivitet	Innehåll	Ansvar
Elevråd	På Prolympia finns två elevråd som träffas regelbundet. Det finns speciellt utsedda lärare som stöttar eleverna i detta arbete.	Elevrådsstyrelsen Skolpersonal
Hälsosamtal	Skolhälsovården utför hälsosamtal i år f,2, 4 och 7.	Skolsköterskan

Skolmaten	Det finns alternativa maträtter till de som på grund av allergi, religion eller filosofi inte äter all mat.	Skolköket
Matråd	På skolan finns två matråd som fungerar som en länk mellan köket och eleverna.	Rektor

7. Förankring och tillgänglighet

- Likabehandlingsplanen ska göras tillgänglig för alla elever och föräldrar via skolans hemsida.
- I varje klassrum ska en likabehandlingsplan finnas upphängd.
- Likabehandlingsplanen ska finnas tillgänglig i pappersformat för all personal.
- Vid nyrekryteringar ska likabehandlingsplanen presenteras av den som genomför anställningen.

8. Uppföljning och utvärdering

Varje läsår inleds med att alla på skolan arbetar med likabehandlingsplanen. All personal läser planen och diskuterar sedan den i arbetslaget. Protokoll lämnas sedan till skolledningen.

Vid varje början av en termin ska eleverna aktivt arbeta med planen. Synpunkter som kommer fram lämnas till skolledningen.

Vid varje arbetslagsträff där föräldrar medverkar och vid föräldramöten ska frågan om likabehandlingsplanen lyftas. Synpunkter som kommer från föräldrarna ska lämnas över till skolledningen.

Arbetet kring likabehandlingsplanen och dess resultat följs upp i den årliga kvalitetsredovisningen.

9. Revidering

Planen ska revideras minst en gång per kalenderår.

10. Åtgärder och dokumentation

Vid diskriminering och/eller kränkning ska blanketten diskriminering/kränkande behandling fyllas i med en bilaga som mer utförligt beskriver insatserna. Kopior lämnas av mentor till rektor senast vid läsårets slut.

Handlingsplan

1. Tillsägelse/Ingripande – viktigt att mentor meddelas och att minnesanteckningar (1) fylls i som sedan sparas inlåst alternativt på dator av varje årsråd.
2. Samtal mellan elev och mentor – fyll i (2). Mentor följer sedan upp samtalet genom att prata med de inblandade.
3. Samtal med elev och hemmet antingen skriftligt eller muntligt – fyll i (3) samt anmälan till elevvårdsteamet (enligt mall) om det upprepas.
4. EVT / akut möte med rektor (vid vapen)

Enligt handlingsplanen behöver inte kontakt med hemmet ske förrän i steg 3 om inte mentor anser det lämpligt tidigare.

De sju diskrimineringsgrunderna är ålder, kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trostillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning och könsidentitet eller könsuttryck. Vid trakasserier (en behandling som kränker elevs värdighet utifrån diskrimineringsgrunderna) tillämpas handlingsplanen ovan. Vid diskriminering (indirekt och direkt missgynnande) görs steg 1 och 2 samtidigt.

Vid kränkande behandling (fysiskt, verbalt, psykosocialt eller genom texter/bilder) ska också ovanstående handlingsplan följas med vissa undantag:

- Misshandel – steg 1-4 görs samtidigt (vuxen/vuxna ingriper genast)
- Vapen, tillhyggen – steg 1-4 görs samtidigt (vuxen/vuxna beslagtar föremålen genast)
- Eller andra situationer då mentor och övrig personal anser det vara nödvändigt att använda steg 1-4 samtidigt.

Vid behov sker anmälan till socialförvaltningen eller arbetsmiljöinspektionen.

Om personal kränker elev

- Rektor utreder händelsen och vidtar lämpliga åtgärder. I detta innefattas bland annat att berörd lärare och elev har enskilda samtal med rektor.

Om personal blir kränkt

- Blir någon i personalen kränkt av en elev/elevgrupp tas detta upp med elev/eleverna och elevens/elevernas vårdnadshavare. Rektor informeras.
- Om förälder/vårdnadshavare kränker någon i personalen informeras rektor som har ansvar för åtgärder.
- Om personal kränker personal informeras rektor som har ansvar för åtgärder.

1. Minnesanteckningar

Elev:	Klass:	Datum:
Händelse (när, var, hur?):		
Åtgärd (Vårdnadshavare kontaktade? Ev synpunkter?):		
Ifyllt av:		

Elev:	Klass:	Datum:
Händelse (när, var, hur?):		
Åtgärd (Vårdnadshavare kontaktade? Ev synpunkter?):		
Ifyllt av:		

Elev:	Klass:	Datum:
Händelse (när, var, hur?):		
Åtgärd (Vårdnadshavare kontaktade? Ev synpunkter?):		
Ifyllt av:		

2. Samtal mellan elev och mentor/pedagog

Elev:	Klass:	Datum:
Händelse (när, var, hur?):		
Elevens beskrivning av händelsen:		
Åtgärd (Vårdnadshavare kontaktade? Ev synpunkter?):		
Uppföljning:		

3. Samtal med elev samt kontakt med vårdnadshavare

Elev:	Klass:	Datum:
Händelse (när, var, hur?):		
Elevens beskrivning av händelsen:		
Åtgärd (Vårdnadshavare kontaktade? Ev synpunkter?):		

(2010-11-09)

Bilaga 1 - Elevenkät

1. Var finns det otrygga platser på skolan?

Klassrummet Skolgården Matsalen Omklädningsrummen

Slöjden Korridorer Bibliotek Vid toaletterna

Datasalen Eget förslag _____

Varför är de otrygga? _____

2. Finns det tillräckligt många vuxna på raster?

3. Vilka likabehandlingsproblem finns det i klassen?

Språkbruk

Elaka ord Aldrig Ovanligt Vanligt

Vilka ord? _____

Ryktesspridning Aldrig Ovanligt Vanligt

Vilka rykten? _____

Psykiskt

Utfrysning Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till? _____

Miner/blickar Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till? _____

Suckar Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till? _____

Hånfulla skratt Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till?

Nätet/telefon

Obehagliga mejl

Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till?

Obehagliga SMS

Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till?

Fysiskt

Knuffar

Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till?

Slagsmål/sparkar

Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till?

Förstörelse av saker

Aldrig Ovanligt Vanligt

Hur går det till?

Lärare/elev

Hur bemöter lärarna eleverna?

Bra Dåligt Sådär

Varför tycker du så?

Vad kan personalen på skolan göra för att det skall bli bättre för eleverna?

Hur skulle du kunna känna dig tryggare på Prolympia?

Bilaga 2 – Kompletterande enkät

Kompletterande enkät till likabehandlingsplanen

Har du någon gång under höstterminen utsatts för något av följande?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av ditt kön? Det kan exempelvis innebära att någon skämtar på ett nedlåtande sätt om till ditt kön.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du utsatts för sexuella trakasserier? Exempel på det kan vara genom språkbruket eller att någon tafsar eller visar pornografiskt material.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av din etniska tillhörighet? Det kan vara att du blir utsatt på grund av din nationella tillhörighet eller hudfärg.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av din religion eller trosuppfattning?

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av att du har ett funktionshinder? Det kan exempelvis vara fysiska, psykiska eller intellektuella hinder.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av din sexuella läggning? Med detta menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av din ålder? Att du blir annorlunda eller orättvist behandlad på grund av din ålder.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?

Har du någon gång blivit trakasserad eller diskriminerad på grund av din könsidentitet och könsuttryck? Exempelvis att du känner dig annorlunda behandlad utifrån hur du uppfattar ditt kön eller hur man uttrycker sig eller uppfattas uttrycka sig i relation till kön d.v.s. hur man beter sig eller hur man ser ut.

Svar: Ja Nej

Om ja, hur gick det till?